

تأثیر مدیریت برداشت و مصرف بور بر عملکرد و سال آوری زیتون

مجید گل محمدی^۱ محمد اسماعیلی^۱ و علی اصغر زینانلو^۲

محققین مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی زنجان

عضو هیات علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر کرج

سال آوری درختان زیتون بخصوص در باغات سنتی بدلیل مدیریت نامطلوب یک مسئله مهم محسوب میگردد. تغذیه نامناسب، برداشت دیر هنگام محصول، عدم مبارزه با آفات و امراض و همچنین خصوصیات ژنتیکی گیاه، از عواملی هستند که سال آوری را در زیتون تشدید می نماید. میوه زیتون بر روی شاخه های سال قبل بوجود می آید لذا تغذیه کافی و همچنین زمان برداشت مناسب جهت جلوگیری از تخلیه عناصر غذایی در درخت زیتون به منظور دستیابی به عملکرد مناسب از اهمیت ویژه ای برخوردار است. بدین منظور آزمایشی جهت بررسی مدیریت برداشت محصول و اثرات مصرف بور بر عملکرد و سال آوری زیتون به صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی در سه تکرار از سال ۷۸ به مدت ۳ سال بر روی رقم زرد زیتون در منطقه طارم به مرحله اجرا درآمد. فاکتورهای آزمایش عبارت بودند از: فاکتور مدیریت برداشت [شامل: t_1 (برداشت حدود ۵۰٪ محصول درخت در مرحله کنسروی و ۵۰٪ محصول در مرحله روغنی)، و t_2 (برداشت کل محصول در مرحله روغنی)] و فاکتور بور B شامل: b_0 (شاهد)، b_1 (مصرف ۱۲/۷۵ گرم بور معادل ۷۵ گرم اسید بوریک بصورت چالکود و محلولپاشی اسید بوریک با غلظت ۵ هزار در دو نوبت) و b_2 (مصرف ۲۵/۵ گرم بور معادل ۱۵۰ گرم اسید بوریک برای هر درخت بصورت چالکود) می باشند. نتایج بدست آمده از تجزیه واریانس نشان داد اثر اصلی بور و

مدیریت برداشت و همچنین اثر متقابل این دو فاکتور بر افزایش عملکرد محصول معنی دار می باشند. لیکن اثر سال معنی دار نگردید و این به آن مفهوم است که با اعمال تیمارهای آزمایشی سال آوری تعدیل گردیده است. با مصرف بور، میزان این عنصر در بافت گیاهی بطور معنی دار افزایش یافت. حداکثر محصول از تیمار b_1 تا b_2 به میزان $71/67$ کیلوگرم در هر درخت بدست آمد که از نظر آماری در کلاس a قرار گرفت. بنابراین با عنایت به جمع بندی نتایج، بمنظور تغذیه بهینه زیتون و کاهش سال آوری مصرف $12/75$ گرم بور معادل 75 گرم اسید بوریک به صورت خاکی و محلولپاشی آن با غلظت 5 در هزار در دو نوبت قبل از گلدهی و پس از ریزش گلبرگها و همچنین برداشت حدود 50 درصد میوه در مرحله کنسروی (اواخر شهریور) و برداشت حدود 50 درصد میوه در مرحله روغنی (اوایل آذر ماه) در منطقه طارم و مناطق با آب و هوای مشابه توصیه می گردد.